

Министар спољних послова Србије Вук Јеремић је новој амбасадорки САД у Београду, у фебруару 2010, изложио план председника Србије да 2010. треба буде "година решења" на Западном Балкану, али се у разговору показало да се то своди пре на очекивања ће се други приклонити ставовима Србије, него на то да ће Србија начинити неки значајан корак.

Ово се наводи у депеши о првом сусрету тада нове амбасадорке Мери Ворлик са Јеремићем, послатој из Амбасаде САД у Београду 2. фебруара 2010.

У депеши објављеној на Викиликсу 11. маја детаљно се препричава разговор, уз опаску да је српски министар, противно протоколу и традицији, први сусрет са амбасадорком САД организовао у врло посећеном ресторану "Мадера" у центру Београда, што, поред другог, говори и да он жели да у јавности буде виђен као пријатељ САД.

Када је реч о Косову, Јеремић је, како се наводи у депеши, пренео став да ће Београд трагати за решењем које је "мање понижавајуће" за Србију, што подразумева и наставак инсистирања да Косово може да учествује на међународним форумима само заједно са представником УН.

Говорећи о Хрватској, наводи се у депеши, Јеремић се сложио да избор Иве Јосиповића за председника пружа нове могућности за ангажовање на решавању тешких питања, али уз очекивање да Хрватска треба да призна да је починила етничко чишћење у Крајини, јер, се "само тако може објаснити егзодус 250.000 Срба". Црногорце, додаје се у америчкој дипломатској депеши, Јеремић назива "истинском браћом", али сматра да су Срби озбиљно дискриминисани при запошљавању. Срби чине 35 одсто становништва, а само их је шет одсто у државној управи што је неприхватљива дискриминација, рекао је Јеремић. Навео је такође да борба против организованог криминала у Црној Гори угрожава стабилност Србије. У депеши се оцењује да је Јеремић најпродуктивнији био када се причало о БиХ, рекавши да је резолуција српског парламента о Сребреници "стратешка" у свом експлицитном признавању територијалног суверенитета и интегритета БиХ у целини, укључујући и Републику Српску (РС).

Јеремић се са амбасадорком САД сложио да је Србија кључ демократије и стабилности Балкана. Он је, пише у депеши, нагласио да је начин на који је Београд реаговао на једнострано проглашење независности Косова, прекретница у историји јер је то први пут за 600 година да се у региону одговара правним и дипломатским средствима, а не оружјем.

У депеши се тим поводом оцењује да су српски саговорници, чини се, глуви за ефекат који такви коментари имају на западњаке и инсистирају и даље да би их требало похвалити што се нису окренули насиљу.

У првом сусрету са српским министром амбасадорка САД је, како се додаје, пренела неслагање САД са тадашњом идејом Србије да се Генералној скупштина УН предложи да усвоји резолуцију која би позивала на поновно отварање преговора о статусу Косова. Она је позвала Београд да ради на решавању практичних питања на Косову и да почне да разматра конструктивне начине за период после оцене Међународног суда правде који неће изазвати нестабилност у региону.

Јеремић, наводи се у депеши, није улазио у детаље али је рекао да ће се Србија понашати одговорно. Истовремено је међутим указао да је постојећа ситуација понижавајућа за Србију. На крају депеше оцењује се да избор места за први сусрет са амбасадорком САД говори о Јеремцићу једнако као и оно што је изговорио.

Јасно је да жели нови почетак и да жели да у јавности буде виђен као пријатељ САД. Иако и даље постоје значајни изазови, требало би да покушамо да искористимо тај потенцијал за ново отварање и да наставимо да трагамо у свакој прилици за конструктивним размишљањем о периоду после оцене МСП, што би могло да буде прави испит за његову (Јеремићеву) приврженост Тадићевом плану да 2010 буде "година решења", наводи се на крају америчке депеше.

(Бета)